

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 102. Impedimenta Matrimonii quotuplicia, & penes quem sit potestas ea constituendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

nio contracto medio interprete. Frustra autem, ut pater, dicitur, mandatum clandestinum esse medium ad matrimonium clandestinum, adeoque hoc prohibito, prohibitum & illud, quippe prohibito sine, prohiberetur & medium ad illum. Nam prohibito sine prohibentur solum illa, quæ eum necessario inferunt. Jam verò mandatum clandestinum non infert matrimonium clandestinum; cum non detur ad matrimonium clandestinè, sed publicè celebrandum. Quæ præterea opponi possent, vide diluta apud Castrop. n. 10.

4. Resp. quartò: Requiritur, ut mandatum hoc sit speciale, eò quòd, cum matrimonium sit res gravissima, ex qua totus status vitæ dependet, oportet, ut specialiter committatur contrahendum. Item debet esse citra personam determinatam, aliàs non erit signum mutui amoris, uti hæc habentur *c. fin. de procurat. in 6.* Castrop. *l. c. n. 1.* Sanch. *l. c. n. 1.* & *seq. Covar. p. 2. de sponsal. c. 4. à n. 8.* Pont. *L. 2. de matr. c. 15. à n. 2.*

5. Resp. quintò: Opus non est, ut mandatum illud concedatur in scripto, sed potest dari ore tenus, sicut de quocunque procuratore dicitur juxta *Gl. in l. maritus. v. prescripserit. c. de procur. & ita tenent Sanch. L. 2. d. 11. n. 14.* Gutt. *c. 43. n. 16.* Castrop. *cit. p. 9. n. 7.* ubi etiam hi AA. quod necessaria non sit in procuratoribus sexuum diversitas, sed fungi possint hoc officio tam duæ feminae, quam duo viri, quia non suo, sed alieno nomine contrahunt.

6. Resp. sextò: Debet procurator hoc mandatum exequi, nec alium sibi substituere potest, nisi id expressè habeatur in mandato; cum electa sit industria personæ: AA. iidem *ll. cit.* Porro attendere debet procurator, ne in executione excedat limites mandati; siquidem in eo, in quo excedit non agit ut procurator, sed ut privatus; adeoque deficiat consensus contrahentis, & sic nihil agitur. Castrop. *n. 3.* Sanch. *n. 17.* Pont. *nu. 6.* qui tamen dicunt id intelligendum, dum excessus est in conditione, & forma substantiali, non verò, dum est in conditione & forma tantum accidentali, ita ut tunc contractus non vitietur. Sic v. g. dum mandatum habet, ut contrahatur matrimonium servatâ formâ Trident. non exinde vitietur contractus, si denunciations omittantur, eò quòd hæc postulata credi possint eo solummodo & formâ, quo de jure communi requiruntur.

7. Resp. septimò, Si consensus principalis revocatus est tempore, quo procurator contrahit, etsi revocatio ei ignota, matrimonium est nullum, quia deficit consensus contrahentis, quem Ecclesia vel Respublica supplere non potest, sicut potest in aliis contractibus politicis, qui validè fiunt etiam per procuratorem revocatum, dum revocatio nec parri, nec procuratori nota est. *L. si mandatum. ff. mandati.* Proceditque id ipsum, etiam si jurasses,

te nunquam revocaturum mandatum. Castrop. *cit. p. 9. n. 2.* sed & sufficit revocatio tacita, v. g. si post datum mandatum contrahendi cum Titia celebres sponsalia, vel des mandatum contrahendi cum Cajjo. Castrop. *l. c.* citatis Covar. *p. 2. de sponsal. c. 4. n. 11.* Sanch. *l. c. d. 11. n. 20.* Gutt. *cit. c. 43. n. 28.* &c. De cætero, si tempore, quo procurator contrahit, consentias; tamen si medio tempore post datum mandatum dissentias, matrimonium erit validum; quia mandatum firmum cum consensu persistit, Sanch. *n. 11.* Castrop. *l. c.* Gutt. *n. 15.* sic quoque si tempore, quo mandatum dedisti, fide consentisti, & dein tempore, quo contraxit procurator verè consentis valere matrimonium, tenent Sanch. *n. 13.* Gutt. *l. c.* Henric. *L. 11. de matr. c. 2. n. 2.* Negat è contra Castrop. *cit. n. 2.* cum Cönninck. *d. 24. du. 9. n. 72.* eò quòd constitutio procuratoris primæ: quæ fuerit nulla ob simulationem tuam, non possit solo consensu interno revalidari, sed opus sit novo legitimo expresso consensu constitui. Illud certum est, non requiri, ut tempore, quo procurator contrahit, actu consentias, sed sufficere, ut tunc non dissentias; quia in vîprioris consensus tui non revocati, quo procuratorem constituisi, sit matrimonium, tamen si dormias, vel ad alia negotia sis distractus, Castrop. Sanch. Cönn. *ll. cit.* qui & inde contra Pont. *l. 2. c. 15. n. 14.* inferunt, valere adhuc matrimonium, etsi eo tempore, quo contrahit procurator, incidaris in maniam; eò quòd licet tu eo tempore contrahere nequeas; uti nec contrahere potes, si eo tempore dormias, possis tamen tunc contrahere per alium; quia non contrahis in virtute consensus tunc expressi, sed in virtute consensus habiti tempore, quo procuratorem constituisi.

Quæst. 101. An pari modo validè, etiam in locis, in quibus receptum est Tridentinum, contrahi possit matrimonium per epistolam.

Resp. affirmativè. Sanch. *d. 12. n. 3.* Molin. *de just. l. 3. d. 254.* Gutt. *c. 45. n. 4.* Castrop. *cit. p. 9. n. 11.* cum communi. Potest enim sic fieri traditio & acceptatio (uti fiebat jure antiquo. *L. mulierem. ff. de ritu nupt.* quod per Trident. mutatum non est) etiam coram eodem Parocho, & testibus iisdem, quod necessarium est, ut testari possint de matrimonio; dum nimirum scribis Titia, te tradere te ei in maritum, eamque in uxorem accipere, ipsaque legens literas tuas coram Parocho. & testibus assimet, te quoque se tradere in uxorem, & traditionem à te sibi factam acceptare. Putant tamen Castrop. & Cönninck. necesse esse, ut Parochus & testes agnoscant tuas literas, & sic sciant, cujus traditionem mulier acceptet.

C A P U T VIII.

De impedimentis matrimonii in genere, & in specie de impedimentis impediens tantum.

Quæst. 102. Impedimenta matrimonii quotuplicia, & penes quem sit potestas ea constituendi.

1. **R**esp. ad primum: Sunt duplicia, aliqua impediens tantum, quæ impediunt, quò minus matrimonium licitè, non vero, quò minus validè contrahi possit.

Alia dirimentia sic dicta, non quòd matrimonium validè contractum dirimant, sed quòd impediunt, ut matrimonium nequidem valide contrahi possit.

2. Resp. ad secundum: quantum est ex natura rei, & seclusis constitutionibus ecclesiasticis, omnis Magistratus (adeoque & civilis) qui absolutam habet potestatem ferendi leges, potest impedimenta matrimonii tam dirimentia, quam impedi-

pedi-

pedimenta matrimonii tam dirimentia quàm impedimenta decernere. Laym. l. 5. tr. 10. p. 4. c. 1. num. 1. Sanch. l. 7. d. 3. cum D. Thom. in 4. d. 34. q. unic. a. 1. ad 4. Matrimonium siquidem est contractus in natura officium & ad propagationem communitatis institutus; ideoque non minus ac alii contractus subjacet dispositioni Magistratus, quatenus necessarium & expediens judicatur ad bonum Reipublicæ, ut aliquæ personæ inter se hunc contractum celebrare nequeant. His non obstantibus, quòd matrimonium fidelium in lege nova sit Sacramentum; cum ratio Sacramenti superveniens contractui matrimoniali eum non immutet, sed tanquam materiam supponat ex naturali & de jure validum, ac proinde is per potestatem humanam immutatus, ita ut qui ante erat validus nunc habeatur pro invalido & nullo, Magistratu sic statuente, desinat esse materia Sacramenti.

3. Resp. ad secundum secundò: Hanc potestatem statuendi impedimenta matrimonii magistratui seculari seu principibus laicis christianis respectu fidelium interdixit, sibi que propriam reservavit Ecclesia, eò quòd deceret, postquam matrimonium elevatum est ad dignitatem Sacramenti, Laym. Sanch. LL. cit. Bellarm. l. 1. de mat. c. 32. Castrop. de Sponsal. d. 4. p. 1. num. 1. ut colligitur ex Trid. sess. 24. can. 12. Possunt nihilominus dicti Magistratus decernere plura, quæ matrimonii substantiam nec mutant nec impediunt, sed sunt illi extrinseca & accessoria. V. G. circa dotem, arras, sponsaliciam largitatem, donationem inter conjuges &c. Castrop. l. c. Pont. l. 6. c. 2. num. 5.

4. Dixi primò: Principibus Christianis; siquidem Principibus ethnicis seu infidelibus Ecclesia, utpote nullam habens in eos jurisdictionem, interdici non potest, aut impedire, quo minus illi pro infidelibus sibi subjectis ea statuere possint impedimenta matrimonii, quæ recto regimini communitatis convenire videntur. An verò fideles subjecti Principibus ethnicis ligentur impedimentis juxta eorum leges statuis matrimonio, non convenit inter AA. affirmant Sanch. l. 7. d. 3. à n. 2. Henric. l. 12. c. 1. in princ. eò quòd licet matrimonium sit Sacramentum, sit tamen etiam contractus civilis potestati civili subjectus, quam potestatem civilem principum Ethnicorum restringere non potest Ecclesia. Negant è contra Laym. l. c. n. 3. Castrop. n. 3. Covar. 4. decret. p. 2. c. 6. §. 1. Pont. à n. 3. Hurtad. de mat. d. 12. diff. 2. num. 7. &c. eò quòd contractus matrimonialis non sit purè civilis, quia est Sacramentum; & non excedat potestatem Ecclesiæ omnes ubique degentes Christianos eximere legibus Ethnicorum, & solis ecclesiasticis subicere quò ad matrimonii validitatem & invaliditatem; cum illius plurimum intersit ob Sacramenti dignitatem hæc in re servare uniformitatem inter Christianos, adeoque credendum sit, defacto id fecisse Ecclesiam.

5. Dixi secundò: Principibus Christianis respectu fidelium; nam neque hi impediuntur ea statuere pro infidelibus sibi subjectis; etsi horum matrimonia non sint Sacramentum, sed contractus merè civiles, adeoque uti hi principes potestatem habent condendi leges irritantes alios contractus civiles, sic etiam procedere possunt & statuere circa contractum matrimoniale.

6. Resp. ad secundum tertio: Potestas illa ecclesiastica statuendi istiusmodi impedimenta (in R. P. Lent. Jur. Can. Tomus IV.

tellige dirimentia) est penes summum Pontificem, & de facto ei soli reservata. Laym. n. 4. Covar. Pont. LL. cit. Castrop. n. 2. Sanch. l. 7. d. 1. eò quòd cum constitutio hæc impedimentorum sit res gravissima, merito à prima sede & supremo Ecclesiæ capite ac Principe provenire debeat, constatque hoc ipsum ex continua praxi Ecclesiæ; quidquid sit de eo, num de cætero Episcopis pro suis diocesisbus competat ea potestas ex vi muneris, ut docent Covar. Sanch. Pont. Hurtad. LL. cit. contrarium tenente Suar. Tom. 5. de censur. d. 7. §. 4. n. 5. Cón. d. 30. du. 1. num. 3. & 8. Hæc impedimenta non nisi generalibus canonibus à summo Pontifice aut generali Concilio ejus auctoritate confirmato decerni possunt, & tamen si Papa per particularem sententiam possit hic & nunc ex justa causa matrimonium tanquam invalidè contrahendum interdici quibusdam, non tamen faciliè solere uti hac sua potestate, ait Laym. l. c. n. 4. remittens ad Navar. l. 4. consil. 1. & 2. & consil. 2. de mat. contracto contra interd. Eccles. & Sanch. l. 7. d. 2. num. 12. & Sanch. l. 7. d. 2. num. 12.

Quest. 103. An consuetudine induci possint nova impedimenta dirimentia, & abrogari jam constituta.

1. **R**esp. affirmative, dum consuetudo legitime inducitur & præscripta esset. Sanch. de mat. l. 7. d. 4. à num. 11. Pont. l. 6. c. 4. num. 6. Cór. d. 30. d. 1. à n. 12. Gasp. Hurt. d. 12. diff. 2. n. 8. Castrop. cit. p. 1. num. 5. remittens ad se tr. 3. de LL. d. 3. de consuet. p. 4. & alii communiter contra gl. in c. 1. de cognat. Spiritu, Jo. And. & Anchar. in c. 5. de consang. & alios ideo censentes non posse nova impedimenta induci consuetudine; quia jam constituta vi illius abrogari nequeunt; jam verò consuetudinem legitime præscriptam habere vim legem humanam abrogandi, & aliam denuo inducendam, non quidem ex se seu natura sua, sed ex consensu Principis tacito seu legati, in eo consistente, quod edita constitutione vel canone generaliter declaret, aut concedat ei vim tollendi legem suam, si legitime inducatur, constat ex toto ut. de consuet. consuetudinem facti autem (quatenus est frequentia operandi liberè eodem modo) non propterea destitui consensu Principis saltem legali, aut etiam hoc ipso irrationabilem & multò minus corruptelam esse, quòd sit contra legem ejus, certum est; cum aliàs nulla consuetudo rationabilis esset, quam agitur contra legem, quam abrogare vult, sed eam solam esse irrationabilem, quæ seclusa lege, quam abrogare vult, continet turpitudinem aliquam vel deformitatem contra legem divinam vel naturalem æquitatem, adeoque etiam ex usu diuturni temporis non evadit digna, quæ pro lege habeatur, Sanch. l. c. num. 14. quæ etiam, si ut talem reproberent jura, corruptela dicitur; adeoque jam eo ipso destitui omni consensu principis etiam legali, vim nullam legis habere potest, quippe quæ esse debet in finem boni communis, nimirum ad perfectionem, non corruptelam Reipublicæ humanæ per bonos & honestos mores gubernandæ. Jam verò non omnis consuetudo, vi ejus abrogarentur impedimenta dirimentia matrimonii jure solùm humano inducitur continet turpitudinem aliquam contra jus divinum aut æquitatem naturalem, adeoque ut talis reprobari nequit; sed nec destituitur consensu tacito seu legali supremi legislatoris ecclesiastici; cum

H

cum